# Nadzór w lasach niepaństwowych

## Jak powinna przebiegać procedura utworzenia i zatwierdzania UPUL? Jak skutecznie egzekwować konieczność wykonania obowiązków, w tym działań pielęgnacyjnych przez właścicieli?

Szkolenie kierowane do osób zajmujących się nadzorem nad gospodarką leśną, która nie stanowi własności Skarbu Państwa.

**Dowiedz się jak wykonywać czynności leśne w rezerwatach**

Zastanawiasz się, w jaki sposób prowadzić skuteczny nadzór nad lasami niepaństwowymi i potrzebujesz uporządkowania swojej wiedzy w tym zakresie? Skorzystaj z wiedzy i doświadczenia praktyka, który podczas wideowarsztatów realizowanych w czasie rzeczywistym wyjaśni skąd i w jaki sposób starostwo może pozyskać dodatkowe fundusze na utworzenie UPUL, jak prowadzić egzekucję względem właścicieli lasów, a także wyjaśni, w jaki sposób dokonać zmiany użytku leśnego na rolny.

## W programie m.in.:

- Jeżeli właścicielem działki jest firma, która na własny koszt zleca UPUL, czy muszą oni zgromadzić niezbędne w tym celu dokumenty, uzyskać opinie i uzgodnienia właściwych organów?
- Czy można pozyskiwać fundusze, pokrywające koszty prowadzenia nadzoru nad gospodarką leśną?
- Egzekwowanie obowiązków obejmujących gospodarkę leśną – jakie kroki należy podjąć, jeżeli właściciel lasu nie wykonuje zadań ujętych w UPUL? Jakie czynności może podjąć starosta, jeżeli stwierdzi, że właściciel lasu zaniedbuje zadania gospodarcze, w tym np. nie dokonuje zrębu, nie odnawia halizny? Na czym polega postępowanie egzekucyjne względem właścicieli lasu?
- Zmiana użytku leśnego na rolny – jak wygląda procedura zmiany lasu na użytek rolny? Jakie dokumenty powinny stanowić załączniki do wniosku o zmianę lasu na użytek rolny? Jakie pojawiają się trudności przy chęci zmiany użytku leśnego na rolny?
- Co należy zrobić, jeżeli właściciel gruntu leśnego mieszka w innej części kraju i nie chce podjąć się wykonania czynności związanych z gospodarką leśną, które są jego obowiązkiem ustawowym?
- Co powinien zrobić organ w przypadku nielegalnego pozyskania drewna przez właściciela lasu?.
- Jak należy postąpić w sytuacji kiedy osoba fizyczna odkupiła grunt leśny od agencji/gminy/przedsiębiorstwa? Jak określić zabiegi gospodarcze na takim terenie, jeżeli brak jest dokumentacji urządzeniowej? Czy należy niezwłocznie ją opracować? Czy można wydać decyzję zezwalającą na wycinkę drzew?

## Szczegółowy program szkolenia:

**Pytania na które odpowiedzieliśmy podczas ostatniego szkolenia:**

- Czy można łączyć małe obręby ewidencyjne, które tworzą kompleks leśny? Czy można sporządzić dla nich UPUL? Obręby pojedynczo nie przekraczają 10 ha.
- Przypadek: właściciel lasu będący osobą fizyczną chce na swój koszt zlecić wybranej firmie wykonanie UPUL. Właściciel chciałby zweryfikować czy miąższość wskazana w obecnym UPUL jest prawidłowo określona. Czy jest taka możliwość?
- Czy upoważniony wykonawca może wystąpić o opinię nadleśniczego?

- Jak traktować grunty oznaczone w ewidencji jako Lz? Czy zleca się takie grunty do opracowania dokumentacji? Nadleśnictwa nie chcą takich działek w nadzorze. Co z wycinką drzew z takich terenów?
- Czy starosta ma obowiązek przekazać UPUL do gminy i nadleśnictwa?
- Co w przypadku, gdy działka oznaczona w ewidencji jako Ls nie jest porośnięta drzewami?
- Przypadek: właściciel złożył wniosek o zmianę lasu na użytek rolny pod drogę dojazdową do gospodarstwa rolnego. Ma możliwość utworzenia drogi leśnej, jednakże w przypadku chęci rozbudowy budynków gospodarczych nie ma możliwości uzyskania decyzji WZ, ponieważ nie posiada dostępu do drogi publicznej. Co w takim przypadku?
- Przypadek: komendant wojewódzki PSP wymagał od nas świadectw legalizacji hydrantów zlokalizowanych przy kompleksach leśnych oraz zapisów w porozumieniach z nadleśnictwami w zakresie możliwości korzystania z baz sprzętu do gaszenia pożarów lasów przekazanych w nadzór oraz korzystania z punktów czerpania wody utrzymywanych przez nadleśnictwo. Wszystko zostało dostarczone. Mamy już zgody nadleśnictwa. Komendant negatywnie uzgodnił projekt UPUL w zakresie ochrony p.poż. Czy negatywna opinia lub opinia z uwagami w zakresie ochrony przeciwpożarowej ma wpływ na ostateczne zatwierdzenie UPUL?
- Jaka jest procedura wydawania decyzji ustalającej zadania w lasach?
- Co warto zawrzeć w decyzji na podstawie ISL?
- Co w przypadku, gdy właściciel lasu nie żyje? Czy gmina powinna wysłać powiadomienia do osoby faktycznie płacącej podatek?
- Czy w projektach UPUL wykładanych do wglądu w gminach powinni być wymienieni właściciele działek?
- Czy można zobligować wykonawcę przy pozyskaniu danych ewidencyjnych do opracowania danych umożliwiających wójtom powiadomienie o wyłożeniu UPUL?
- Czy inwentaryzację stanu lasu przeprowadza się na zlecenie starosty?
- Czy decyzję nakazującą ponowne wprowadzenie roślinności leśnej można wydać przed upływem 5 lat, jeżeli drzewostan został usunięty wbrew wskazówkom UPUL?
- Mamy sytuację zagrożenia wywrócenia się drzew o obniżonej statyce i obniżonej odporności zdrowotnej. Drzewa są obumierające i obumarłe. Właściciel nie żyje, a rodzina nie przeprowadziła postępowania spadkowego. Sąsiad wniósł oświadczenie o istniejącym zagrożeniu dla jego życia i mienia do jednego ze spadkobierców, który złożył zgłoszenie z oświadczeniem sąsiada. Spadkobierca napisał i określił się jako zarządca lasu. Czy należy uwzględnić takie zgłoszenie?
- Sąsiedzi działek Ls - właściciele lasu zgłaszają rozprzestrzenianie się szkodliwych owadów na terenie należącym do osoby nieżyjącej, z wieloma spadkobiercami. Jeśli jest kontakt z jednym spadkobiercą, to czy można pozwolić mu na uprzątnięcie posuszu złomów i wywrotów, aby utrzymać stan sanitarny lasu i całego kompleksu leśnego?
- Co w sytuacji, gdy ktoś otrzyma decyzję zezwalającą na zmianę lasu na użytek rolny, który chciał wykorzystywać rolniczo, a po otrzymaniu decyzji i zmiany użytku wybuduje tam budynek mieszkalny?
- Czy możemy wpisać w zezwoleniu na zmianę lasu na rolę, że właściciel działki powinien po usunięciu lasu przez jakiś czas prowadzić uprawy? Jak powinna wyglądać taka decyzja?
- Co, jeżeli w rozbieżnościach jest wpisany ubytek powierzchni leśnej (jest to użytek leśny), ale nie ma tam drzewostanu? Czy w takiej sytuacji w zadaniach gospodarczych w UPUL należy wpisać odnowienie?

**1. Procedura zlecenia opracowania dokumentacji urządzeniowej lasu - w jaki sposób przygotować procedurę zapytania? W jakich przypadkach można sporządzić aneks do UPUL?**

- W jaki sposób należy przygotować procedurę zapytania ofertowego/przetargu na opracowanie uproszczonych planów urządzenia lasu bądź inwentaryzacji?
- Procedura sporządzenia UPUL – od czego zacząć postępowanie dotyczące utworzenia UPUL?
- Przeprowadzenie procesu zapytania ofertowego do wykonania UPUL/inwentaryzacji.
- Postępowanie przetargowe dotyczące wyłonienia firmy wykonującej UPUL
- Co powinien zawierać UPUL i jakie czynności należy dochować przed jego zatwierdzeniem?
- Czy starosta/prezydent zleca wykonanie UPUL wyłącznie dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych?
- Jakie powierzchnie należy objąć UPUL? Kiedy należy opracować inwentaryzację stanu lasu?
- Jeżeli właścicielem działki jest firma, która na własny koszt zleca UPUL, czy muszą ono zgromadzić niezbędne w tym celu dokumenty, uzyskać opinie i uzgodnienia właściwych organów?
- Jak należy rozumieć kwestię związaną z 60-dniowym terminem wyłożenia UPUL, w odniesieniu do 30-dniowej możliwości składania zastrzeżeń i wniosków przez właścicieli nieruchomości
- – co z pozostałymi 30 dniami?
- Co powinien zrobić wykonawca UPUL w kwestii rozbieżności pomiędzy ewidencją gruntów
- i budynków a stanem faktycznym na gruncie? Co w sytuacji, kiedy opracowany dokument nie jest zgodny ze stanem faktycznym w terenie?
- Czy, a jeśli tak to w jaki sposób można łączyć tereny leśne, aby zamiast kilku inwentaryzacji można było opracować jeden UPUL?
- W jakich przypadkach można sporządzić aneks do UPUL?
- Jakie kroki może podjąć organ, jeśli UPUL nie zostanie wykonany na czas? Czy można
- w zawieranej umowie z wykonawcą określić kary za zwłokę w wykonaniu dokumentacji? W jaki sposób zabezpieczyć się, aby firma rzetelnie wykonała prace urządzeniowe?
- Jak powinna przebiegać procedura odwoławcza o nieuznaniu przez organ zastrzeżeń właściciela lasu do projektu UPUL?
- W jakiej formie należy zatwierdzić UPUL? Czy należy zawiadamiać o tym wszystkich właścicieli lasów? Czy można podważyć zapisy zatwierdzonego UPUL?

**2. Finansowanie utworzenia dokumentacji urządzeniowej – skąd i na co starosta może pozyskać dodatkowe fundusze na sfinansowanie prac urządzeniowych?**

- Finansowanie UPUL – skąd pozyskiwać dodatkowe środki na wykonanie dokumentacji i jakie należy spełnić wymogi w tym zakresie?
- Czy można pozyskiwać fundusze, pokrywające koszty prowadzenia nadzoru nad gospodarką leśną?
- Koszty dojazdów do obszarów leśnych – jak sobie z nimi radzić, jeżeli teren leśny jest znacząco rozproszony?
- W jaki sposób radzić sobie z wysokimi kosztami administracyjnymi pełnienia nadzoru nad lasami?

**3. Egzekwowanie przez starostę obowiązków trwałego utrzymywania lasów i zapewnienia ciągłości ich użytkowania przez właścicieli lasów. Jakie czynności należy podejmować, aby właściciel działki leśnej wykonywał zadania z zakresu gospodarki leśnej?**

- Egzekwowanie obowiązków obejmujących gospodarkę leśną – jakie kroki należy podjąć, jeżeli właściciel lasu nie wykonuje zadań ujętych w UPUL? Jakie czynności może podjąć starosta, jeżeli stwierdzi, że właściciel lasu zaniedbuje zadania gospodarcze, w tym np. nie dokonuje zrębu, nie odnawia halizny? Na czym polega postępowanie egzekucyjne względem właścicieli lasu?
- W jaki sposób zmusić właściciela lasu do dbania o powierzchnie leśne poprzez wykonywanie odpowiednich zabiegów? Czy można w jakiś sposób ukarać taką osobę?

- Czy starosta może egzekwować opracowanie UPUL w przypadku, gdy właściciele lasu pomimo ciążącego na nich obowiązku sporządzenia UPUL nie zlecają wykonanie takiej dokumentacji?
- Co w sytuacji, kiedy las stanowi współwłasność kilku osób, którzy nie potrafią dojść
- do porozumienia w kwestii prowadzenia gospodarki leśnej ?
- Jak rozwiązać sytuację, w której właścicielem lasu jest osoba starsza, która nie ma możliwości wykonania czynności i działań pielęgnacyjnych?
- Jak zobowiązać właściciela lasu do zgłaszaniu chęci pozyskania drewna z lasu, celem jego ocechowania?

**4. Zmiana użytku leśnego na rolny – jak właściwie interpretować zapisy art. 13 ustawy o lasach?**

- Jak rozumieć i stosować przepisy zawarte w artykule 13 ustawy o lasach? Przesłanka „szczególnie uzasadnionych potrzeb właścicieli lasów"
- Zmiana użytku leśnego na rolny – jak wygląda procedura zmiany lasu na użytek rolny? Jakie dokumenty powinny stanowić załączniki do wniosku o zmianę lasu na użytek rolny? Jakie pojawiają się trudności przy chęci zmiany użytku leśnego na rolny?
- W jaki sposób należy dokonać zmiany użytku leśnego na rolny?
- W jaki sposób Starostwa mogą zapobiegać i przeciwdziałać nielegalnym wylesieniom?
- Co w sytuacji, gdy działka ewidencyjnie stanowi las, a od kilkudziesięciu lat znajduje się na niej budynek mieszkalny i nie zgłoszono zmian w ewidencji?

**5. Kwestie właścicielskie działek leśnych (w tym brak uregulowanego prawa własności) - Co w sytuacji, kiedy działka leśna posiada kilkunastu współwłaścicieli, a jeden z nich chce uzyskać zgodę na wycinkę drzew na własny użytek? Cechowanie drewna w lasach prywatnych**

- Kto według przepisu jest właścicielem działki leśnej i jakie ma względem niej prawa? Kogo można traktować jako właściciela powierzchni leśnej w świetle aktualnych przepisów? Właściciel lasu a posiadacz samoistny.
- Jak należy postępować, w przypadku gdzie działki leśne nie są uregulowane pod względem własności? W jaki sposób określić jej właściciela? Jak należy postępować w przypadku nieuregulowanych spraw własności gruntu? Czy można w jakiś sposób egzekwować
- od właściciela dopełnienia tych formalności?
- Co należy zrobić, jeżeli w ewidencji gruntów zapisane są błędne dane właścicieli? W jaki sposób możemy ustalić właściciela takiej działki?
- Co należy zrobić, jeżeli właściciel gruntu leśnego mieszka w innej części kraju i nie chce podjąć się wykonania czynności związanych z gospodarką leśną, które są jego obowiązkiem ustawowym?
- Co w sytuacji, kiedy działka leśna posiada kilkunastu współwłaścicieli, a jeden z nich chce uzyskać zgodę na wycinkę drzew na własny użytek? Czy w takiej sytuacji potrzebuje zgody wszystkich współwłaścicieli czy większości? Czy w przypadku braku zgody kilku współwłaścicieli można legalnie pozyskać drewno z lasu?
- Przekwalifikowania gruntów w wyniku sukcesji naturalnej – jak wygląda taka procedura?
- Cechowanie drewna i wystawianie świadectwa legalności jego pozyskania.
- Co powinien zrobić organ w przypadku nielegalnego pozyskania drewna przez właściciela lasu?
- Jak należy postępować w przypadku zgłoszenia do organu kradzieży drewna z terenu leśnego?

**6. UPUL - rozbieżności pomiędzy dokumentacją a stanem faktycznym**

- W jaki sposób należy dokonywać zmian w ewidencji, jeżeli nie dla wszystkich lasów wykonana jest

dokumentacja urządzeniowa?
- W jaki sposób radzić sobie z rozbieżnościami pomiędzy ewidencją gruntów a stanem faktycznym – co zrobić w sytuacji, gdzie ewidencyjnie mamy do czynienia z lasem, do którego w UPUL określone zostały pewne zabiegi gospodarcze, a w rzeczywistości go nie ma?
- Czym jest zwarty kompleks leśny? Czy jeżeli przez grunt leśny biegnie droga, to nadal możemy mówić o zwartym kompleksie?
- Co należy zrobić jeżeli nie opracowano inwentaryzacji stanu lasu, a właściciel chce pozyskać drewna z lasu oraz chce podjąć działania, ponieważ drzewo stanowi zagrożenie?
- Co należy zrobić, jeżeli trzeba niezwłocznie usunąć drzewa powalone w wyniku wichury?
- Jak należy postąpić w sytuacji kiedy osoba fizyczna odkupiła grunt leśny
- od agencji/gminy/przedsiębiorstwa? Jak określić zabiegi gospodarcze na takim terenie, jeżeli brak jest dokumentacji urządzeniowej? Czy należy niezwłocznie ją opracować? Czy można wydać decyzję zezwalającą na wycinkę drzew?
- W jaki sposób wykonywać czynności leśne w rezerwatach?

# Prowadzący:

**Agata Morawska** – Kierownik Referatu Rolnictwa i Leśnictwa w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Środowiska w Starostwie Powiatowym. W swojej pracy zawodowej sprawuje m.in. merytoryczny nadzór nad sprawami związanymi z gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, w jednym z największych powiatów w kraju.

Uczestnik licznych szkoleń z zakresu prawa administracyjnego, gospodarki leśnej, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz systemu informacji przestrzennej (GIS). Posiada doświadczenie pedagogiczne.

Absolwentka studiów na kierunku ochrona środowiska na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego, studiów pedagogicznych o specjalności nauczycielskiej oraz studiów podyplomowych na kierunku Techniczne i administracyjne aspekty ochrony i inżynierii środowiska na Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie. Aktualnie również studentka prawa.

# Terminy i szkolenia

**Data:** 23 listopada 2026 10:00-15:00
**Miejsce:** Wideoszkolenie

*Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną*